

Asia C-169/07

Hartlauer Handelsgesellschaft mbH

vastaan

Wiener Landesregierung

ja

Oberösterreichische Landesregierung

(Verwaltungsgerichtshofin
esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Sijoittautumisvapaus – Sosiaaliturva – Valtion rahoittama kansallinen terveydenhuoltojärjestelmä – Luontoissuorituksiin perustuva järjestelmä – Järjestelmä, jossa korvataan vakuutetun maksamat kulut – Polikliinisiä hammashoitopalveluja tarjoavan yksityisen poliklinikan perustamislupa – Sairaanhoidolaitoksen perustamiseen oikeuttavien tarpeiden arviointiperuste – Tasokkaiden, tasapainoisten ja kaikkien saatavilla olevien sairaanhoito- ja sairaalapalvelujen turvaamista koskeva tavoite – Sosiaaliturvajärjestelmän taloudellisen tasapainon vakavan järkkymisen vaaran torjumista koskeva tavoite – Johdonmukaisuus – Oikeasuhteisuus

Julkisasiamies Y. Botin ratkaisuehdotus 9.9.2008 I - 1723

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 10.3.2009 I - 1751

Tuomion tiivistelmä

Henkilöiden vapaa liikkuvuus – Sijoittautumisvapaus – Palvelujen tarjoamisen vapaus – Rajoitukset – Ei voida hyväksyä kansallista lainsäädäntöä, jonka mukaan itsenäisten hammaspoliklinikoiden perustaminen edellyttää markkinoiden tarpeiden arviointiin perustuvaa hallinnollista ennakkolupaa – Perustelemisen yleistä etua koskevilla syillä –

*Tällaisten syiden puuttuminen**(EY 43 ja EY 48 artikla)*

EY 43 ja EY 48 artikla ovat esteenä kansallisille säännöksille, joiden mukaan itsenäisen hammaspoliklinikkana toimivan yksityisen sairaanhoitolaitoksen perustaminen edellyttää lupaa ja tällainen lupa on evättävä, jos suunnitellun laitoksen perustamiselle ei ole tarvetta, kun otetaan huomioon jo olemassa oleva hoitotarjonta, josta huolehtivat sopusuhteiset lääkärit, kun näissä säännöksissä ei uloteta tätä järjestelmää koskemaan myös yhteisvastaanottoja ja kun ne eivät perustu edellytykseen, joka olisi omiaan asettamaan kansallisten viranomaisten harkintavallan käytölle riittävät rajat.

Tällainen lainsäädäntö ei ole omiaan takaamaan tasokkaiden, tasapainoisten ja kaikkien saatavilla olevien sairaanhoito- ja sairaalapalvelujen turvaamista ja sosiaaliturvajärjestelmän taloudellisen tasapainon vakavan järkkymisen torjumista koskevien tavoitteiden toteuttamista. Yhtäältä tällä lainsäädännöllä ei pyritä johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti asetettuihin tavoitteisiin, koska sen mukaan ennakkolupajärjestelmä ei koske yhteisvastaanottojen perustamista toisin kuin uusia hammaspoliklinikoita, ja näin on,

vaikka yhteisvastaanotot tarjoavat yleensä samoja sairaanhoitopalveluja kuin hammaspoliklinikat, niitä koskevat samat markkinaedellytykset ja useissa tapauksissa potilas ei havaitse eroa näiden kahden laitoksen välillä. Jotta toisaalta hallinnollinen ennakkolupajärjestelmä voisi siis olla oikeutettu huolimatta siitä, että sillä poiketaan tällaisesta perusvapaudesta, sen on perustuttava objektiivisiin arviointiperusteisiin, jotka eivät ole syrjiviä ja jotka ovat etukäteen tiedossa ja joilla varmistetaan, että tällä järjestelmällä voidaan asettaa kansallisten viranomaisten harkintavallan käytölle riittävät rajat. Näin ei ole, jos uuden hammaspoliklinikan perustamista koskevan luvan myöntäminen riippuu kriteeristä, joka perustuu lääkärikohtaiseen potilaiden lukumäärään, jota ei vahvisteta eikä saateta ennalta asianomaisten tietoon millään tavalla, tai jos hallinnollisen ennakkoluvan järjestelmä perustuu menetelmään, joka voi vaikuttaa haitallisesti asianomaisen lupahakemuksen käsittelyn objektiivisuuteen ja puolueettomuuteen.

(ks. 57, 58, 63–66 ja 68–72 kohta sekä tuomiolauselma)